

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.:
E-mail:
www.stil.dk
CVR nr.:

Kære udbydere af erhvervsuddannelser

27. september 2017
Sags nr.:17/12489

Arbejdet med at implementere erhvervsuddannelsesreformen er i fuld gang. Det er en proces, som jeg følger med stor interesse, og som allerede er kommet langt. Det glæder mig, for det er en vigtig reform af hensyn til at sikre attraktive erhvervsuddannelser og kompetente faglærte til fremtiden.

Siden reformen trådte i kraft, er der foretaget enkelte justeringer i regelgrundlaget. Det er gjort med afsæt i en god og løbende dialog med sektoren, arbejdsmarkedets parter og den politiske aftalekreds.

God uddannelse udvikles først og fremmest på skolerne. Derfor skal vi fortsætte dialogen, og erhvervsskolerne skal have frihed til at forny og udvikle sig i takt med arbejdsmarkedets udvikling.

Derfor skyder jeg med dette brev gang i en forsøgsproces på erhvervsuddannelserne.

En sparringsgruppe med stort kendskab til erhvervsuddannelsesområdet har peget på væsentlige temaer for forsøg. Jeg bakker op om mange af deres overvejelser og opfordrer derfor særligt til forsøg indenfor disse temaer:

1. Større fleksibilitet i forhold til praktik
2. Forsøg med uddannelsernes struktur og uddannelsesmiljø
3. Forsøg med skolehjem
4. Forsøg med eux

Temaerne er uddybet i vedhæftede bilag 1.

I kan lade jer inspirere af disse temaer, men I har også mulighed for at foreslå igangsættelse af forsøg, som ligger udover temaerne. Det afgø-

rende er, at forsøgene understøtter erhvervsuddannelsesreformens fire klare mål.

Det er en styrke ved erhvervsuddannelserne, at de har tæt samspil med det arbejdsmarked, som efterfølgende skal aftage eleverne. Det betyder også, at mange forsøg indebærer lokalt samarbejde med f.eks. praktiksteder og erhvervsskoler. Jeg vil derfor opfordre til, at I lokalt går i dialog med jeres samarbejdspartnere om, hvordan I bedst bruger muligheden for øget frihed på netop jeres skole.

Det gælder som et generelt princip, at forsøg ikke må medføre øgede statslige udgifter i forbindelse med den enkelte elev (f.eks. uddannelsesforlængelse). Omvendt kan forsøg, der har til formål eksempelvis at reducere frafaldet eller øge søgningen til skolen, og som derfor har en forventet afledt effekt på taxameterudgifterne, godt godkendes. Udviklingsomkostninger mv. i forbindelse med forsøg afholdes af den enkelte institution.

Regelsættet på eux-området er komplekst og omfatter erhvervsuddannelsesområdet, eux-regler og det gymnasiale område. Forsøg vil derfor i praksis kunne medføre behov for bekendtgørelsesændringer, som vil kræve en forudgående proces forud for, at forsøgene kan igangsættes. Eux er fortsat under implementering mange steder, og det er derfor min forventning, at godkendelse af forsøg med eux vil være afgrænset til få uddannelser og institutioner.

Til jeres tilbagemelding skal I anvende vedlagte skabelon (bilag 2), som skal sendes til eudforsøg@stukuvn.dk senest fredag den 10. november 2017.

Hvis I har spørgsmål, kan I kontakte chefkonsulent Helle Kristensen på tlf. 3392 5428/helle.kristensen@stukuvn.dk eller kontorchef Maria Nørby tlf. 3392 6373/maria.norby@stukuvn.dk, begge Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, kontaktes.

Vedlagte bilag 3 beskriver de formelle retningslinjer for forsøgene og en samlet tidsplan.

I forbindelse med min konkrete vurdering og endelige prioritering af de indkomne forsøgsbeskrivelser vil Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser blive inddraget med sigte på at afgive indstilling.

Tak for de mange input, jeg allerede har fået som reaktion på mine overvejelser om forsøg. Det sætter jeg meget pris på, og det bekræfter min oplevelse af, at frihed, nytænkning og kreativitet i sektoren er til gavn for

eleverne og deres læring. Jeg ser frem til at blive klogere af resultaterne af de kommende forsøg.

Med venlig hilsen

Merete Riisager

Bilag 1

Forslag til temaer for forsøg

1. Tema: Større fleksibilitet i forhold til skole og praktik

1. Forsøg med hyppigere vekslen mellem skole- og praktikophold
Forsøget skal afdække om hyppigere vækssel mellem skole- og praktikophold giver bedre resultater end den traditionelle model i form af bedre tilknytning til både skole og virksomhed og dermed et bedre ungdomsuddannelsesmiljø. Modellen kan f.eks. være 1 dag på skolen og 4 dage i virksomheden suppleret med nogle få hele ugers special-/branchekurser, hvis det er nødvendigt. Modellen kan med fordel anvendes på hovedforløbet.

2. Tema: Forsøg med uddannelsernes struktur/ studiemiljø

1. Forsøg med bredere grundforløb 2 (reducere antallet af nuværende grundforløb)
Forsøg med at give 2. del af grundforløbet en faglig bredde i starten og lade specialisering ske senere i forløbet. Forsøg med bredere grundforløb giver mulighed for større hold, som kan være både fagligt, socialt og økonomisk mere bæredygtige end tilfældet er i dag.
2. Forsøg med tilrettelæggelsen af grundforløb 2 med henblik på bedre balance mellem overgangskrav og uddannelsestid (bibeholde nuværende 105 grundforløb)
Forsøg med at integrere fag fra grundforløbet i de eksisterende skoleperioder. Det kan f.eks. være ved at flytte uddannelsesspecifikke fag fra hovedforløbet til grundforløbet og flytte grundfag fra grundforløbet op i hovedforløbet. Formålet er øget sammenhæng i undervisningen og i elevernes og i elevernes læreproces og faglige progression. Forsøg kan være særligt relevant, hvor erhvervsskolen skal håndtere mange forskellige typer af elever/forløb (unge, voksne, talent) med relativ lille volumen.

3. Tema: Forsøg med skolehjem

1. Forsøg med skolehjemstilbud (EUD 24/7), så de i højere grad udgør en attraktiv faglig-pædagogisk ramme for et attraktivt unge og uddannelsesmiljø. Forsøget indebærer eksplicit fokus på at skabe attraktive ungdomsuddannelsesmiljøer på skolehjem, herunder f.eks. støtte til praktiske opgaver i hverdagen og mulighed

for faglig fordybelse i værksteder. Formålet er bl.a. at tiltrække og fastholde de unge til uddannelser, der geografisk ligger en del længere væk end gymnasiet.

4. Tema: Forsøg med eux

1. Forsøg med eux. Forsøg med strukturen i eux-forløb, placering af fag i hhv. grundforløb og hovedforløb samt afprøvningen i de gymnasiale fag og fagene fra erhvervsuddannelsen med henblik på at gøre eux eleverne mere attraktive og give eux-eleverne en mere sammenhængende og værdifuld uddannelsestid.

Bilag 2

Beskrivelse af eud-forsøg

Institutionsnavn								
Institutionsnr.								
Forsøgsansvarlig kontaktperson (inkl. email)								
Titel på forsøg								
Drejer forsøget sig om (sæt evt. flere krydser):	GF 1		GF2		Hovedfor- løb skole- del		Hovedfor- løb praktik- del	
Hvilke regler i erhvervsuddannelsesloven og eventuelle tilhørende/relaterede regler i bekendtgørelser, fx bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, kræver forsøget undtagelse fra?								
Beskrivelse af forsøget								
<p>a) På hvilke måder er ovenstående regler barrierer for at nå et eller flere af reformmålene?</p> <p>b) Hvad er formålet med forsøget – hvad ønsker I at opnå?</p> <p>c) Hvem er forsøgets målgruppe (fx elever og/ eller virksomheder)</p> <p>d) Hvilken indsats leveres til målgruppen i forsøget?</p> <p>e) Hvor mange fra målgruppen forventes omfattet af forsøget?</p> <p>f) Hvordan informerer skolen elever/ virksomheder om, at de deltager i forsøg?</p>								
Tidsperiode for forsøget (xx.xx.xxxx – yy.yy.yyyy)								
Beskriv, hvordan forsøget skal bidrage til et eller flere af de klare mål?								
<p>a) Flere skal vælge eud direkte efter 9 eller 10 klasse</p> <p>b) Flere skal fuldføre en erhvervsuddannelse</p> <p>c) Eud skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige som muligt</p> <p>d) Tilliden til og trivslen på erhvervsuddannelserne skal styrkes</p>								
Hvilke succeskriterier er der i forsøget? Angiv gerne kvantitative og kvalitative mål								

Ansøgningsskemaet må maks. fylde fem sider inkl. evt. bilag.

Bilag 3

Rammer for forsøg

Juridiske rammer

- Der kan søges om forsøg med alle dele af erhvervsuddannelsesloven (og eventuelle tilhørende/relaterede regler i bekendtgørelser, fx bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, men ikke anden eller relateret lovgivning, f.eks. institutionsloven)
- Forsøgene må ikke være i strid med anden lovgivning og almindelige retsgrundsætninger, fx forringe elevs grundlæggende rettigheder efter erhvervsuddannelsesloven.
- Forsøg skal kræve undtagelse fra reglerne i erhvervsuddannelsesloven, og eventuelle tilhørende/relaterede regler i bekendtgørelser, fx bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, jf. lovens § 68, eller undtagelse fra de dele af eux-lovgivningen, som undervisningsministeren i eux-loven er bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om.
- Forsøgene skal afvikles og evalueres inden for et begrænset åremål (3 år).
- Forsøg må ikke blive en generel regel, dvs. at der ultimativt vil kunne sættes en begrænsning for, hvor mange skoler der gennemfører samme forsøg.
- Forsøg må ikke indebære, at elever fratages muligheden for at gennemføre en igangværende uddannelse uden for forsøgsrammen.

Inden undervisningsministeren tager stilling til hvilke forsøg, der kan godkendes, sendes disse i høring i REU. REU afgiver herefter indstilling til ministeren.

Undervisningsministeren træffer den endelige beslutning om hvilke forsøg, som skal iværksættes. Det vil ske på baggrund af en konkret vurdering og prioritering af de indkomne ansøgninger.

Regelsættet på eux-området er komplekst og omfatter både erhvervsuddannelsesområdet, herunder eux-regler og det gymnasiale område. Forsøg vil derfor i praksis kunne medføre behov for bekendtgørelsesændringer, som vil kræve en forudgående proces forud for, at forsøgene kan igangsættes. Eux er fortsat under implementering mange steder og godkendelse af forsøg med eux vil være afgrænset til få uddannelser og institutioner.

Kriterier for at vurdere ansøgningerne

Forsøgene skal understøtte hovedintentionerne i erhvervsuddannelsesreformen. Det vil sige, at de skal bidrage til at én eller flere af nedenstående mål opfyldes:

- Flere elever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse.
- Flere skal fuldføre en erhvervsuddannelse.
- Erhvervsuddannelserne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige som muligt.
- Tilliden til og trivslen på erhvervsuddannelserne skal styrkes.

Økonomi

Det gælder som et generelt princip, at forsøg ikke må medføre øgede statslige udgifter i forbindelse med den enkelte elev. Det vil sige, at forsøg, der direkte medfører øgede statslige taxameterudgifter per elev eksempelvis i form af uddannelsesforlængelse eller udvidelse af eksisterende målgrupper, ikke vil blive godkendt. Omvendt vil forsøg, der indebærer en forventet afledt effekt på taxameterudgifterne, kunne godkendes. Det vil sige, at forsøg, der eksempelvis sigter mod at reducere frafald eller øge søgningen til skolen, kan godkendes. Udviklingsomkostninger mv. i forbindelse med forsøg afholdes af den enkelte institution.

Evaluering

Igangsatte forsøg vil blive evalueret af en ekstern evaluator. Evalueringen skal undersøge forsøgenes betydning for eleverne i relation til kvalitetsmålene og tilvejebringe viden, der giver grundlag for at vurdere behovet for videre initiativer, herunder evt. regelændringer.

Det endelige evalueringsdesign foreslås fastlagt i samarbejde med evaluator, når det vides hvilke konkrete forsøg, der igangsættes, dvs. efter skolernes tilmelding. Med et større antal ensartede forsøg, vil der være grundlag for et stærkere kvantitativt design med sammenlignende analyser af virkningen på skolerne. Dette er en fordel, fordi det giver en mere sikker viden at foretage vurderinger på grundlag af.

En mere heterogen sammensætning af temaer og forsøgstyper kalder til gengæld på et design, der lægger mere vægt på kvalitative data til belysning af skolernes erfaringer.

Resultatet af evalueringen formidles i en rapport og evt. på et afslutningsseminar for skolerne. Der er afsat 1,5 mio. kr. til evalueringen i perioden 2018-2019.

Skolerne vil i forbindelse med tilmelding til forsøget skulle være indforstået med at indgå i evalueringen og undervejs i forsøgsperioden bidrage med oplysninger, fx i spørgeark, stille data til rådighed for og evt. modtage besøg fra evaluator.

Øvrige

- Skolerne skal i forbindelse med ansøgningen beskrive hvilken regel forsøget omhandler, hvad de ønsker at opnå med forsøget og hvordan de konkret vil tilrettelægge forsøget jf. bilag 2.
- Forsøg kan have en varighed på op til 3 år
- Ansøgningsfristen er fredag den 10. november 2017. Ansøgning sendes til eudforsøg@stukuvvm.dk.

Tidsplan

- Ultimo september 2017: Brev med invitation til forsøg udsendes
- 10. november 2017: Ansøgningsfrist
- Ultimo januar/primo februar 2018: REU-møde – REU afgiver indstilling
- Primo/medio februar 2018: Forventet udmelding af valgte forsøg
- Februar – juli 2018: Skolerne forbereder forsøg
- August 2018 - juli 2021: Forsøgene gennemføres senest fra august 2018 og evalueres.
- Afhængig af de forslag, der kommer om forsøg på eux-området, vil der blive fastsat særlig proces herfor.